

Érdekes idők

Velencei előzetes

TÖRÖK JUDIT

Giardini, Arsenale, különböző helyszínek, Velence, 2019. V. 11. – XI. 24.

foto: Carlo Maglietto

foto: Mark Atkins
foto: Carlo Maglietto

A Központi Pavilon épülete kívülről, 2017

RALPH RUGOFF, 2019

A Velencei Biennálé elnöke, Paolo Baratta és az idei kurátor, Ralph Rugoff a Ca' Giustiniani termeiben fogadta az újságírókat, hogy bemutassa az idei, 58. Velencei Biennálét, amely május 11-én nyitja kapuit, és november 24-ig lesz látogatható, és amely a *May You Live In Interesting Times* (Élhess érdekes időkben) címet kapta.

Paolo Baratta bevezetőül elmondta, hogy míg a korábbi, hagyományos biennálé külön témával és kurátorral rendelkező kiállítások együttese volt, addig az 1998-ban alakult új bizottság irányt váltott, mégpedig abban a szellemben, amelyet először 1980-ban Harald Szeemann képviselt *Aperto* (Nyitott) című kiállításával: nyitni a világra. Épp ezért 1998-ban ismét Harald Szeemann kapta az

általános kurátori kinevezést és a 1999-es biennálé a *dAPERTutto* (Mindenre nyitott) címet. Ralph Rugoff ezt a koncepciót hivatott tovább vinni.

Ralph Rugoff ismertette kurátori koncepcióját, amely szerint: „A 30-as évek végén Sir Austen Chamberlain brit képviselő az egyik felszólalásában elmondta, hogy egy Ázsiába kirendelt diplomatától hallott egy ősi kínai anatómáról, amely így hangzott: *May You Live In Interesting Times*. Kétségtelen, hogy ez az átoknak is felfogható mondat nagy hatással volt Chamberlainre, aki, mint tudjuk, nehéz, válságos, megrázó időkben élt át akkoriban. Az anekdota Rugoff szerint most is nagyon aktuális, hiszen mást se hallunk nap mint nap, mint válságokról, merényletekről és háborúkról szóló híreket.”

Ebben a digitális, virtuális érában, a megszámlálhatatlan „fake news” kereszttüzében, amelyek aláássák a józan politikai vitát és az ehhez szükséges bizalmat, érdemes megkérdőjeleznünk korábbi hivatkozási alapjainkat. Vegyük például a fent említett, soha el nem hangzott „ősi kínai anatómiát”, amit a nyugati világ politikusai több mint egy évszázad óta idéznek anélkül, hogy bármi alapja lenne. Márpedig a mondat annak ellenére, hogy a képzelet szüleménye, mégis hatásos a szónoklatokban és a politikai közéletben. Ez a gyanús, de sokféleképpen értelmezhető mondás többféle interpretációra ad lehetőséget, különösen most, amikor mi is „érdekes időkben” élünk.

„Ennél nem lesz konkrétabb a téma, bár igyekszünk kiemelni a művészet szociális funkcióját, amelyen belül mind a játékos, mind

a valóságot, figyelembe véve az arról alkotott, látszólag ellentétes, sőt ellentmondó sztereotípiákat. Képesek kíváncsian egyensúlyozni a világról alkotott elképzelések különböző formái között, megkérdőjelezve azokat a betokosodott kategóriákat, fogalmakat és véleményeket, melyeket eddig vitán felülieknek tartottunk.

A látogatót több játékos esemény is várja, hiszen játék közben vagyunk leginkább „emberiek”, humánusak. Az öröm forrása az eszmecsere, a beszélgetés, hiszen szociális lények is vagyunk, és célunk a kommunikáció elősegítése. „A műalkotások értelme nem maga a létrehozott tárgy, hanem a dialógus – először a művész és a mű között, majd a műalkotás és a közönség között, végül a különböző közösségek között. Tehát a lényeg nem a kiállított mű, hanem az, hogy a közönség hogyan tudja hasznosítani azt, amit látott egy tágabb szemszögből. A kiállítás

LIU JIANHUA installációja az Arsenaléban, 2017

a kritikus megközelítés egyaránt megnyilvánulhat. Bízunk abban, hogy a művészek képesek újraértelmezni a bevált közhelyeket és az áltényeket új kontextusba helyezve azokat” – fogalmazott a kurátor.

Természetesen a művészet nem tudja megakadályozni a nacionalista mozgalmak előretörését vagy a migránsok tragikus sorsát, nem tudja megvédeni a hagyományok, az intézmények hálózatát vagy visszaállítani a háború utáni viszonyokat. Mégis képes irányt mutatni, hogyan élünk és gondolkozunk ezekben az „érdekes időkben”.

Az idei biennálé olyan művészeket állít a fókuszba, akik megkérdőjelezik a létező gondolkodásmódokat, és új tartalmat képesek kölcsönözni a megszokott tárgyaknak, képeknek, gesztusoknak és szituációknak több oldalról szemlélve

forrás: Carlo Magliotto

Látogatók a Velencei Biennálén, 2017

arra hivatott, hogy egy eddig nem látott, új szempontból világítson rá a valóságra” – mondta Rugoff.

Ralph Rugoff 2006-tól a londoni Hayward Gallery igazgatója. A galéria 1968-ban létesült a Southbank Centerben, és az Egyesült Királyság egyik legfontosabb művészeti intézménye, amely komoly támogatást élvez az angliai Művészeti Tanács jóvoltából. A galéria művészei között szerepel Ed Ruscha, Jeremy Deller, Carsten Holler és George Condo. 2015-ben Rugoff volt a 13. Lyoni Biennálé művészeti igazgatója. Esszéíróként és művészeti kritikusként kezdte pályafutását: 1985 és 2002 között számos cikket közölt olyan lapokban, mint a Financial Times, The Los Angeles Times vagy az Artforum, az Artpress, a FlashArt és a Frieze. 1995-ben jelent meg *Circus Americanus* című könyve, amely az amerikai Nyugat kulturális jelenségeivel foglalkozik. Ekkor kezdte kutatói pályafutását is.